

รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์
Weekly Epidemiological Surveillance Report, Thailand

ปีที่ 41 ฉบับที่ 44 : 12 พฤศจิกายน 2553

Volume 41 Number 44 : November 12, 2010

สำนักโรคระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข / Bureau of Epidemiology, Department of Disease Control, Ministry of Public Health

การบาดเจ็บรุนแรงจากการถูกเปลว หรือ สะเก็ดดอกไม้ไฟ หรือ พลุ ปี พ.ศ. 2551 – 2552 และปัญหาการบาดเจ็บที่เกี่ยวข้องกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงเทศกาลวันลอยกระทงจากระบบเฝ้าระวังการบาดเจ็บระดับชาติ

(Fireworks-Related Injuries and Other Severe Injuries with Alcohol Drinking Behavior Risk

on Loy Kratong Festival National Injury Surveillance, Thailand, 2008 - 2009)

✉ t.pimpa@gmail.com

พิมพ์ภา เตชะกมลสุข อรุณี รังผึ้ง อนงค์ แสงจันทร์ทิพย์

กลุ่มงานระบาดวิทยาโรคไม่ติดต่อ สำนักโรคระบาดวิทยา

ความเป็นมาและแนวโน้ม

สำนักโรคระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค ได้วิเคราะห์สถานการณ์การบาดเจ็บรุนแรงจากการถูกเปลว หรือสะเก็ดดอกไม้ไฟ หรือ พลุ ที่รายงานจากโรงพยาบาลเครือข่ายเฝ้าระวังการบาดเจ็บระดับชาติ ทั้ง 28 แห่งซึ่งเป็นโรงพยาบาลประจำจังหวัดและกระจายอยู่ทุกภาคของประเทศ โดยวิเคราะห์เฉพาะผู้บาดเจ็บรุนแรง (ผู้บาดเจ็บรุนแรง หมายถึง ผู้บาดเจ็บที่เสียชีวิตก่อนถึง โรงพยาบาล และผู้บาดเจ็บที่บาดเจ็บมาไม่เกิน 7 วันมารับการรักษา ณ ห้องฉุกเฉินของโรงพยาบาล แล้วรับไว้สังเกตอาการ/รับไว้รักษาในโรงพยาบาลและผู้บาดเจ็บที่เสียชีวิตที่ห้องอุบัติเหตุฉุกเฉินและที่หอผู้ป่วย ไม่เกิน 30 วัน หลังเกิดเหตุ) จากการถูกเปลว หรือ สะเก็ดดอกไม้ไฟ หรือ พลุ ในประเทศไทย ปี พ.ศ. 2551- 2552

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากโรงพยาบาลเครือข่ายเฝ้าระวังฯ 28 แห่ง

- ผู้บาดเจ็บรุนแรงจากเปลว หรือ สะเก็ดดอกไม้ไฟ หรือ พลุ (ICD-10 รหัส W39)

ปี พ.ศ. 2551 ในเดือนพฤศจิกายน มีจำนวน 88 ราย คิดเป็น

ร้อยละ 20.6 ของผู้บาดเจ็บทั้งปี ไม่มีผู้เสียชีวิต โดยในวันพุธที่ 12 พฤศจิกายนที่เป็นวันลอยกระทง เพียงวันลอยกระทงเดียวมีจำนวนผู้บาดเจ็บ 37 ราย คิดเป็นร้อยละ 42.05 ของผู้บาดเจ็บจากเหตุนี้ในเดือนพฤศจิกายน อีกทั้งยังมีสัดส่วนผู้บาดเจ็บจากสาเหตุนี้ มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ร่วม ร้อยละ 24.3 โดย ร้อยละ 11.1 เป็นเด็กและเยาวชนอายุต่ำกว่า 20 ปี (ตลอด ปี พ.ศ. 2551 จำนวนผู้บาดเจ็บจากสาเหตุนี้ 427 ราย ในจำนวนนี้เสียชีวิต 2 ราย พบในเพศชายร้อยละ 95.7 เป็นเด็กและเยาวชนอายุต่ำกว่า 20 ปี ถึง ร้อยละ 65.1 ของผู้บาดเจ็บรุนแรงทั้งหมด (ตารางที่ 1) อาชีพที่ได้รับบาดเจ็บสูงสุดคือ นักเรียน/นักศึกษา ร้อยละ 54.3 รองลงมา คือ ผู้ใช้แรงงาน ร้อยละ 16.4 และเวลาที่เกิดเหตุสูงสุดเกิดในเวลาเดียวกัน คือ เวลา 16.00-21.59 น. ร้อยละ 51.28 สัดส่วนผู้บาดเจ็บมีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ร่วม คิดเป็นร้อยละ 17.28

ปี พ.ศ. 2552 ในเดือนพฤศจิกายน มีจำนวน 80 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.95 ของผู้บาดเจ็บทั้งปี ไม่มีผู้เสียชีวิต ในวันลอยกระทงวันจันทร์ที่ 2 พฤศจิกายน มีจำนวนผู้บาดเจ็บ 32 ราย คิดเป็นร้อยละ 40

สารบัญ

◆ การบาดเจ็บรุนแรงจากการถูกเปลว หรือ สะเก็ดดอกไม้ไฟ หรือ พลุ ปี พ.ศ. 2551 – 2552 และปัญหาการบาดเจ็บที่เกี่ยวข้องกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงเทศกาลวันลอยกระทงจากระบบเฝ้าระวังการบาดเจ็บระดับชาติ	697
◆ โรคที่ต้องระวังในฤดูหนาว	700
◆ สรุปการตรวจสอบข่าวการระบาดของโรคในรอบสัปดาห์ที่ 44 ระหว่างวันที่ 31 ตุลาคม – 6 พฤศจิกายน 2553	702
◆ ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาเร่งด่วนประจำสัปดาห์ที่ 44 ระหว่างวันที่ 31 ตุลาคม – 6 พฤศจิกายน 2553	704
◆ ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาจากบัตรรายงาน 506 ประจำเดือน ตุลาคม 2553	709

ของผู้บาดเจ็บจากสาเหตุนี้ในเดือนพฤศจิกายน และสัดส่วนผู้บาดเจ็บจากสาเหตุนี้ทุกอายุและมีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ร่วมในวันลออกกระทงที่ 2 พฤศจิกายน สูงถึง ร้อยละ 58.1 ซึ่งสูงกว่าวันลออกกระทง ปี พ.ศ. 2551 ถึงสองเท่า โดยพบว่า กลุ่มอายุที่ต่ำกว่า 20 ปีที่บาดเจ็บมีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 20.83 ซึ่งก็สูงกว่าปี พ.ศ. 2551 ที่มีเพียงร้อยละ 11.1 (โดยทั้งปี พ.ศ. 2552 พบจำนวนผู้บาดเจ็บจากสาเหตุนี้ 472 ราย ในจำนวนนี้เสียชีวิต 1 ราย พบในเพศชายร้อยละ 92.37 ซึ่ง ร้อยละ 55.3 ของผู้บาดเจ็บรุนแรงทั้งหมดเป็นเด็กและเยาวชนอายุต่ำกว่า 20 ปี (ตารางที่ 1) อาชีพที่ได้รับบาดเจ็บสูงสุด คือ นักเรียน/นักศึกษา ร้อยละ 45.34 รองลงมา คือ ผู้ใช้แรงงาน ร้อยละ 23.34 และเวลาที่เกิดเหตุสูงสุดเกิดในช่วง เวลา 16.00-21.59 น.ร้อยละ 47.89 สัดส่วนผู้บาดเจ็บมีการดื่มแอลกอฮอล์ร่วม คิดเป็นร้อยละ 20.55 โดย ร้อยละ 20.62 มีอายุต่ำกว่า 20 ปี)

เมื่อเปรียบเทียบ ปี พ.ศ. 2551-2552 พบว่า วันลออกกระทง มีการบาดเจ็บรุนแรงจากเปลว หรือ สะเก็ดดอกไม้ไฟ หรือพลุ สูงสุด รองลงมา คือ วันสงกรานต์ปีใหม่ วันออกพรรษา และ วันขึ้นปีใหม่ โดยเฉพาะวันลออกกระทง ยังพบว่า มีการบาดเจ็บรุนแรงจากการถูกเปลว หรือ สะเก็ดดอกไม้ไฟ หรือ พลุ สูงกว่าค่าเฉลี่ยในแต่ละวัน ในทั้งสองปีถึง 24-30 เท่า

จากการเปรียบเทียบข้อมูลปี พ.ศ. 2551 และ 2552 พบว่า สัดส่วนของผู้บาดเจ็บรุนแรงจากเปลว หรือ สะเก็ดดอกไม้ไฟ หรือ

พลุ สูงสุดที่โรงพยาบาล เชียงรายประชานุเคราะห์ (ปี พ.ศ. 2551 = 47.22 % , ปี พ.ศ. 2552 = 38.7 %) และโรงพยาบาล ลำปาง (ปี พ.ศ. 2551 = 25 % , ปี พ.ศ. 2552 = 41.9 %)

เปรียบเทียบการบาดเจ็บรุนแรงสามอันดับสาเหตุการบาดเจ็บรุนแรงที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เฉพาะในวันลออกกระทง 12 พฤศจิกายน 2551 และ 2 พฤศจิกายน 2552 (ตารางที่ 2)

ผู้บาดเจ็บรุนแรงจากการถูกเปลว หรือ สะเก็ดดอกไม้ไฟ หรือ พลุ มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ปี พ.ศ. 2552 (ร้อยละ 58.1) สูงกว่า ปี พ.ศ. 2551 (ร้อยละ 24.32)

ผู้บาดเจ็บรุนแรงจากอุบัติเหตุคนส่ง มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 32.24 โดยเมื่อวิเคราะห์เฉพาะกลุ่มที่เป็นผู้ขับขี่พบว่า สัดส่วนการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนขับขี่ ปี พ.ศ. 2552 คิดเป็น ร้อยละ 38.36 ลดลงจาก ปี พ.ศ. 2551 (ร้อยละ 40.21) อย่างไรก็ตาม เมื่อวิเคราะห์ถึงบทบาทผู้ใช้รถใช้ถนนทั้งหมด ยังพบว่า ผู้บาดเจ็บที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ซึ่งเป็นผู้ขับขี่มีถึงร้อยละ 88.41 ใน ปี พ.ศ. 2552

ผู้บาดเจ็บรุนแรงจากการถูกทำร้าย มีสัดส่วนการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ปี พ.ศ. 2552 ร้อยละ 60.32 สูงกว่า ปี พ.ศ. 2551 ร้อยละ 53.96

อวัยวะที่ได้รับบาดเจ็บ

สำหรับกลุ่มผู้บาดเจ็บรุนแรงจากเปลว หรือ สะเก็ดดอกไม้ไฟ หรือ พลุ ปี พ.ศ. 2552 พบว่า มีการได้รับบาดเจ็บที่มือและข้อมือมากที่สุด ร้อยละ 45.9 (ICD-10, S60-S69: injuries to the wrist and hand) (ปี พ.ศ. 2551 ร้อยละ 55.56) รองลงมา คือ บาดเจ็บที่ศีรษะและใบหน้า (S01 and S05) ร้อยละ 16.9 (ปี พ.ศ. 2551 ร้อยละ 22.22) มีแผลไหม้ตามส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย จากความร้อนของเปลวไฟ และสะเก็ดดอกไม้ไฟ หรือ พลุ ร้อยละ 12.57 (ปี พ.ศ. 2551 ร้อยละ 13.89) ในจำนวนที่บาดเจ็บที่ศีรษะและใบหน้าจำนวนนี้ส่วนใหญ่มีการบาดเจ็บที่ตาและรอบ ๆ ตาโดยพบว่า มีการบาดเจ็บที่เยื่อตา/ตาดำ (S05.0: injury of conjunctiva and corneal abrasion without of foreign body, S05.1: contusion of eyeball and orbital tissue) ร้อยละ 15.46 และ 25.78 ของผู้บาดเจ็บกลุ่มนี้ ตามลำดับ ในปี พ.ศ. 2552

ข้อเสนอแนะ

1. ภาครัฐและภาคเอกชน ควรให้ความรู้ประชาชนในการจุดดอกไม้ไฟ หรือ พลุ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ก่อนวันลออกกระทง วันสงกรานต์ปีใหม่ และวันออกพรรษา เช่น

- จุดดอกไม้ไฟ หรือ พลุ อย่างถูกวิธีตามข้อแนะนำอย่างเคร่งครัด
- เล่นในที่โล่ง ราบ ห่างไกล จากบ้านเรือน ใบไม้แห้ง และวัตถุไวไฟ

คณะที่ปรึกษา

นายแพทย์สุชาติ เจตนเสน นายแพทย์ประยูร กุณาต
 นายแพทย์วิรัช ฉายนิยโยธิน นายแพทย์ประเสริฐ ทองเจริญ
 นายแพทย์คำนวณ อึ้งชูศักดิ์ นายสัตวแพทย์ประวิทย์ ชุมเกษียร
 นายองอาจ เจริญสุข

หัวหน้ากองบรรณาธิการ : นายแพทย์ภัสกร อัครเสวี

บรรณาธิการประจำฉบับ : บริมาศ ศักดิ์ศิริสัมพันธ์

บรรณาธิการวิชาการ : แพทย์หญิงพิมพ์ภา เตชะกมลสุข
 แพทย์หญิงคารินทร์ อารีย์โชคชัย

กองบรรณาธิการ

บริมาศ ศักดิ์ศิริสัมพันธ์ สิริลักษณ์ รั้งมีวงศ์ พงษ์ศิริ วัฒนาสุรภิตต์
 วรรณิการ์ หมอนพั้งเทียม อรพรรณ สุภาพ

ฝ่ายข้อมูล

สมาน สยามภุจจินันท์ น.สพ. ธีรศักดิ์ ชักนำ
 สมเจตน์ ตั้งเจริญศิลป์ กนกทิพย์ ทิพย์รัตน์ ประเวศน์ แยมชื่น

ฝ่ายจัดส่ง : พูนทรัพย์ เปี่ยมฉวี เชิดชัย ดาราแจ้ง

ฝ่ายศิลป์ : ประมวล ทุมพงษ์

สื่ออิเล็กทรอนิกส์ : บริมาศ ศักดิ์ศิริสัมพันธ์

ตารางที่ 2 ร้อยละของสาเหตุการบาดเจ็บรุนแรงที่มีประวัติหรือข้อมูลเกี่ยวข้องกับการดื่มน้ำและไม่ได้ดื่มน้ำเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ในวันลดยกระทง
ปี พ.ศ. 2551-2552

สาเหตุการบาดเจ็บรุนแรง	วันลดยกระทง ปี พ.ศ. 2551			วันลดยกระทง ปี พ.ศ. 2552		
	จำนวนผู้บาดเจ็บรุนแรงทั้งหมดที่มีการดื่มน้ำหรือไม่ได้ดื่มน้ำเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์	จำนวนผู้บาดเจ็บรุนแรงที่มีการดื่มน้ำเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์	ร้อยละผู้บาดเจ็บรุนแรงที่มีการดื่มน้ำเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์	จำนวนผู้บาดเจ็บรุนแรงทั้งหมดที่มีการดื่มน้ำหรือไม่ได้ดื่มน้ำเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์	จำนวนผู้บาดเจ็บรุนแรงที่มีการดื่มน้ำเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์	ร้อยละผู้บาดเจ็บรุนแรงที่มีการดื่มน้ำเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์
1. การถูกเปลว หรือสะเก็ดดอกไม้ไฟ หรือ พลุ	37	9	24.32	31	18	58.1*
2. การถูกทำร้าย	63	34	53.96	63	38	60.32*
3. อุบัติเหตุขนส่งทางบกทั้งหมด	266	91	34.21	214	69	32.24
3.1 อุบัติเหตุขนส่งทางบกโดยผู้บาดเจ็บเป็นผู้ขับขี่ยานพาหนะ	189	76	40.21	159	61	38.36
4. การทำร้ายตัวเอง	17	5	29.41	8	4	50
5. การดกน้ำจมน้ำ**	4	0	0	2	1	50

ที่มา : โรงพยาบาลเครือข่ายเฝ้าระวังการบาดเจ็บระดับชาติ 28 แห่ง

การดกน้ำจมน้ำ** ในปี พ.ศ. 2551 จำนวนผู้บาดเจ็บรุนแรงทั้งหมดที่มีการดื่มน้ำหรือไม่ได้ดื่มน้ำเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ พบทั้งหมด 7 ราย แต่ไม่ทราบประวัติการดื่มน้ำเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ 3 ราย
